

7. Η ΠΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΖΩΗ (Κεφάλαιο: 11)

A. Πίστη: το Νόημά της (11,1-3)

Η πίστη σε σχέση με εκείνους

- ✚ που υπομένουν καρτερικά (10:36),
 - ✚ που πιστεύουν και σώζονται» (10:39),
 - ✚ που δέχονται με γνήσια πίστη τον θείο λόγο.
- Υπάρχουν και άλλες πλευρές της πίστης.

<p><i>¹Ἔστιν δὲ πίστις ἐπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ²ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι.</i></p> <p><i>³Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι.</i></p>	<p><i>¹Πίστη σημαίνει σιγουριά γι' αυτά που ἐλπίζουμε και βεβαιότητα γι' αυτά που δε βλέπουμε. ²Μ' αυτήν απέκτησαν και οι προπάτορές μας την καλή μαρτυρία.</i></p> <p><i>³Με την πίστη καταλαβαίνουμε ότι ο Θεός με τον λόγο του δημιούργησε το σύμπαν κι ότι, συνεπώς, καθετί που βλέπουμε δημιουργήθηκε από κάτι που δεν φαίνεται.</i></p>
--	--

Ο ορισμός της πίστης (11,1-3)

- α. Η πίστη δέχεται τον λόγο του Θεού (11,1)*
- β. Η πίστη κερδίζει την επιδοκιμασία του Θεού (11,2)*
- γ. Η πίστη αναγνωρίζει τη δύναμη του Θεού (11,3)*

B. Η Πίστη στην Ιστορία (11,4-16)

Αποκαλύπτεται ως εξής:

1. Τρεις δίκαιοι άνθρωποι: Άβελ-Ενώχ-Νώε (11,4-7)

- α. Ο Άβελ αναγνώρισε τις υποχρεώσεις του προς*

τον Θεό (11,4)

<p>⁴Πίστει πλείονα θυσίαν Άβελ παρά Κάιν προσήνεγκεν τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ.</p>	<p>⁴Επειδή ο Άβελ πίστευε στον Θεό, πρόσφερε καλύτερη θυσία απ' τον Κάιν· μ' αυτή την πίστη θεωρήθηκε δίκαιος από τον Θεό, που έδωσε τη μαρτυρία του πάνω στα δώρα του, και μ' αυτήν, αν και πεθαμένος, μάς μιλάει ακόμη.</p>
---	--

β. Ο Ενώχ «περπάτησε» με τον Θεό (11,5-6)

<p>⁵Πίστει Ἐνώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ Θεῷ·</p> <p>⁶χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστηῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται.</p>	<p>⁵ Επειδή πίστευε ο Ενώχ στον Θεό, μεταφέρθηκε στον ουρανό και δεν γνώρισε θάνατο· δεν τον έβρισκε κανείς στον κόσμο, γιατί τον είχε μεταθέσει ο Θεός. Η Γραφή μαρτυρεί ότι πριν από τη μετάστασή του ο Ενώχ είχε ευαρεστήσει τον Θεό. ⁶ Χωρίς όμως πίστη είναι αδύνατον να ευαρεστήσει κανείς τον Θεό, γιατί αυτός που τον πλησιάζει πρέπει να πιστεύει ότι υπάρχει Θεός και ότι ανταμείβει όσους τον αποζητούν.</p>
---	---

γ. Ο Νώε υπάκουσε στον Θεό (11,7)

<p>⁷Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.</p>	<p>⁷Χάρη στην πίστη του ο Νώε, μολονότι δεν έβλεπε ακόμη τα πράγματα για τα οποία τον είχε προειδοποιήσει ο Θεός, υπάκουσε σ' αυτόν και κατασκεύασε την κιβωτό, για να σώσει την οικογένειά του. Έτσι κληρονόμησε από τον Θεό τη δικαιοσύνη που προέρχεται από την πίστη, και με την πίστη απέδειξε πόσο άξιος καταδίκης ήταν ο κόσμος.</p>
---	--

Ο Νώε είναι το τέλειο παράδειγμα πιστού, όπως αυτό ορίζεται στα πρώτα εδάφια του κεφαλαίου μας:

 Δέχτηκε τον λόγο του Θεού (υπάκουσε),

- ✚ κέρδισε την αποδοχή του Θεού (κληρονόμησε από το Θεό τη δικαιοσύνη που προέρχεται από την πίστη) και
- ✚ αναγνώρισε τη δύναμη του Θεού (διακήρυξε πράγματα μολονότι δεν τα έβλεπε ακόμη) να αποδίδει δικαιοσύνη και να σώζει.

2. Ο Αβραάμ και η οικογένειά του (11,8-12)

<p>⁸ Πίστει καλούμενος Αβραάμ υπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται.</p> <p>⁹ Πίστει παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτρίαν ἐν σκιναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς.</p> <p>¹⁰ ἔξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.</p> <p>¹¹ Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα στείρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.</p> <p>¹² διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος.</p>	<p>⁸ Με την πίστη ο Αβραάμ υπάκουσε στον Θεό, που τον καλούσε να φύγει για τη χώρα που θα κληρονομούσε, κι έφυγε χωρίς να ξέρει πού πηγαίνει.</p> <p>⁹ Με πίστη εγκαταστάθηκε στη γη που του είχε υποσχεθεί ο Θεός, ξένος σε άγνωστη χώρα, ζώντας σε σκηνές με τον Ισαάκ και τον Ιακώβ, που κι αυτοί ήταν κληρονόμοι της ίδιας υποσχέσεως.</p> <p>¹⁰ Κι αυτό, γιατί περίμενε την πόλη που θα είχε στέρεα θεμέλια και που αρχιτέκτονας και δημιουργός της θα ήταν ο Θεός.</p> <p>¹¹ Με την πίστη του Αβραάμ απέκτησε ακόμα και η Σάρρα την ικανότητα να δεχτεί το σπέρμα και να γεννήσει παρά τη μεγάλη ηλικία της, επειδή ο Αβραάμ θεώρησε αξιόπιστο το Θεό, που του το υποσχέθηκε.</p> <p>¹² Έτσι, από έναν άνθρωπο που μάλιστα δεν μπορούσε πια να τεκνοποιήσει, ήρθαν στη ζωή απόγονοι αμέτρητοι όπως τα άστρα του ουρανού, αναρίθμητοι όπως η άμμος στην ακροθαλασσιά.</p>
--	---

- α. Πίστη με ανταπόκριση
- β. Πίστη με θυσία
- γ. Πίστη με θάρρος
- δ. Πίστη με επιμονή
- ε. Πίστη με εξάρτηση

3. Οι ιδιότητες της πίστης (11,13-16)

Στο σημείο αυτό γίνεται μια στιγμιαία παύση.

<p>¹³ Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς.</p> <p>¹⁴ οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν.</p> <p>¹⁵ καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι·</p> <p>¹⁶ νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἠτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.</p>	<p>¹³ Όλοι αυτοί πέθαναν μ' εμπιστοσύνη στον Θεό, χωρίς να έχουν μπει στη γη της επαγγελίας· απλώς την είδαν από μακριά, τη χαιρέτησαν και διακήρυξαν ότι είναι ξένοι και περαστικοί πάνω στη γη.</p> <p>¹⁴ Ασφαλώς, όσοι εκφράζονται έτσι, δείχνουν πως επιζητούν μια μόνιμη πατρίδα. ¹⁵ Γιατί, αν είχαν τον νου τους πίσω, στη χώρα απ' όπου είχαν φύγει, θα είχαν βρει μια ευκαιρία να ξαναγυρίσουν.</p> <p>¹⁶ Τώρα όμως λαχταρούν μια καλύτερη πατρίδα, δηλαδή την επουράνια. Γι' αυτό και δεν ντρέπεται ο Θεός να λέγεται Θεός τους· γιατί τους έχει ετοιμάσει μια μόνιμη πολιτεία.</p>
--	--

Πέντε πνευματικές ιδιότητες μέσα από τη ζωή αυτών των δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης:

- α. Η εμπιστοσύνη τους
- β. Η μαρτυρία τους
- γ. Η αναζήτησή τους
- δ. Η διορατικότητά τους
- ε. Η ασφάλειά τους

Ιουδαϊκή αντίληψη: Περιοχή της θείας κυριαρχίας (Ψλ 48,2).

Ελληνική αντίληψη: Τόπος των προνομιούχων πολιτών.

Η άποψη των Στωικών: Η πόλη ήταν σημείο επικέντρωσης της πανανθρώπινης ελπίδας.

Η καινοδιαθηκική αντίληψη για την πόλη του Θεού κάνει χρήση της βασικής ιδέας κι από τις τρεις αυτές απόψεις.

Γ. Η Πίστη σε δύσκολους καιρούς (11,17-32)

Καλή είναι η πίστη σε κανονικές συνθήκες. Να εμπιστευτώ τον Θεό ως πιστός. Τι γίνεται όμως στη δυσκολία;

Διακρίνουμε **3 μορφές** δυσκολιών:

1. Προσδοκώντας τις υποσχέσεις – Αβραάμ-Ισαάκ-Ιακώβ-Ιωσήφ (11,17-22)

Τώρα «επιστρατεύονται» ο Αβραάμ, ο Ισαάκ, ο Ιακώβ και ο Ιωσήφ για να δώσουν τη μαρτυρία τους για τη δύναμη που διαθέτουν οι υποσχέσεις του Θεού σε δύσκολους καιρούς.

α. Η υποταγή του Αβραάμ (11,17-19)

<p><i>17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὃ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος,</i></p> <p><i>18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα,</i></p> <p><i>19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο.</i></p>	<p>17 Με την πίστη πρόσφερε ο Αβραάμ τον Ισαάκ, όταν δοκιμάστηκε από τον Θεό. Αυτός που πήρε τις υποσχέσεις του Θεού πρόσφερε θυσία τον μονάκριβο γιο του, 18 μολονότι του είχε ειπωθεί: Από τον Ισαάκ θα προέλθουν οι απόγονοί σου. 19 Ο Αβραάμ σκέφτηκε πως ο Θεός μπορούσε και τους νεκρούς να ξαναφέρει στη ζωή. Μπορούμε, λοιπόν, να πούμε πως στην ουσία ο Αβραάμ πήρε τον γιο του πίσω από τους νεκρούς.</p>
---	---

β. Η διορατικότητα του Ισαάκ (11,20)

<p><i>20 Πίστει καὶ περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ.</i></p>	<p>20 Με την πίστη έδωσε ο Ισαάκ στον Ιακώβ και στον Ησαύ τις ευλογίες του, οι οποίες αναφέρονταν σε υποσχέσεις που επρόκειτο να εκπληρωθούν.</p>
--	---

γ. Η προσδοκία του Ιακώβ (11,21)

<p><i>21 Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ.</i></p>	<p>21 Με την πίστη ο Ιακώβ, όταν πέθαινε, ευλόγησε και τους δύο γιους του Ιωσήφ και προσκύνησε τον Θεό ακουμπώντας στην άκρη του ραβδιού του.</p>
---	---

δ. Η πεποίθηση του Ιωσήφ (11,22)

<p><i>22 Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου</i></p>	<p>22 Επειδή πίστευε ο Ιωσήφ, όταν πέθαινε,</p>
--	---

τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

μίλησε για την έξοδο των Ισραηλιτών κι έδωσε εντολές για τα οστά του.

Στον καιρό της δοκιμασίας είν' ανάγκη να έχουμε όχι μόνο την πίστη που δέχεται αυτό που **εἶπε ο Θεός, αλλά και την ικανότητα να θυμόμαστε τι μπορεί να **κάνει** ο Θεός.**

Μια δεύτερη μορφή «δύσκολων καιρών» είναι:

2. Ο Μωυσής και το πλήθος που πίστευε (11,23-29)

Πέντε πλευρές πίστης για σήμερα:

- ✚ Η πίστη διαλύει τους φόβους μας,
- ✚ καθορίζει τις επιλογές μας,
- ✚ οξύνει την πνευματική μας ενόραση,
- ✚ δεν φοβάται την εξάρτηση, και
- ✚ νικάει τις δυσκολίες μας.

α. Η πίστη διαλύει τους φόβους μας (11,23)

²³ Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.

²³ Με την πίστη οι γονεὶς του Μωυσή τον έκρυβαν για τρεις μήνες μετά τη γέννησή του· είδαν ότι το βρέφος ήταν πολύ χαριτωμένο, και **δεν φοβήθηκαν** τη διαταγή του βασιλιά.

β. Η πίστη καθορίζει τις επιλογές μας (11,24-26)

²⁴ Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ,

²⁵ μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν,

²⁶ μείζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

²⁴ Με την πίστη ο Μωυσής, όταν πια μεγάλωσε, **αρνήθηκε** να ονομάζεται γιος της κόρης του Φαραώ· ²⁵ **προτίμησε** να υποφέρει μαζί με τον λαό του Θεού, παρά ν' απολαμβάνει την πρόσκαιρη αμαρτωλή ζωή. ²⁶ **Θεώρησε** μεγαλύτερο πλούτο από τους θησαυρούς της Αιγύπτου τον εξευτελισμό, σαν εκείνον που υπέφερε ο Χριστός, γιατί **απέβλεπε** στην ανταπόδοση.

γ. Η πίστη οξύνει την πνευματική μας ενόραση (11,27)

<p><i>27 Πίστει κατέλιπεν Αίγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησεν.</i></p>	<p>27 Με την πίστη εγκατέλειψε την Αίγυπτο, χωρίς να φοβηθεί την οργή του βασιλιά, γιατί παρέμενε σταθερός στην πίστη του στον αόρατο Θεό, σαν να τον έβλεπε.</p>
---	--

δ. Η πίστη δεν φοβάται την εξάρτηση (11,28)

<p><i>28 Πίστει πεποιήκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρευτὴς τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν.</i></p>	<p>28 Με την πίστη γιόρτασε το Πάσχα και έκανε τον ραντισμό του αίματος, για να μη θίξει ο εξολοθρευτής άγγελος τα πρωτότοκα παιδιά των Εβραίων.</p>
--	---

Όλοι μαζί, ενωμένοι υπάκουσαν στον Κύριο.

ε. Η πίστη νικάει τις δυσκολίες μας (11,29)

<p><i>29 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν.</i></p>	<p>29 Με την πίστη πέρασαν την Ερυθρά Θάλασσα σαν να ήταν στεριά, ενώ οι Αιγύπτιοι, όταν προσπάθησαν, καταποντίστηκαν.</p>
--	---

Τρίτη μορφή δυσκολιών:

3. Η ζωή στη γη της επαγγελίας (11,30-32)

<p><i>30 Πίστει τὰ τείχη Ἰεριχώ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.</i></p> <p><i>31 Πίστει Ραὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπόλετο τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.</i></p> <p><i>32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείπει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν...</i></p>	<p>30 Με την πίστη έπεσαν τα τείχη της Ιεριχώ, αφού για εφτά μέρες οι Ισραηλίτες βάδιζαν τριγύρω τους.</p> <p>31 Με την πίστη η πόρνη Ραάβ δε χάθηκε μαζί με τους απίστους, επειδή είχε δεχτεί φιλικά τους κατασκόπους.</p> <p>32 Χρειάζεται να συνεχίσω; Δε θα με πάρει ο χρόνος να διηγηθώ για το Γεδεών, το Βαράκ, το Σαμψών, τον Ιεφθάε, το Δαβίδ, το Σαμουήλ και τους προφήτες.</p>
---	--

Τώρα που μπήκαμε στη γη της επαγγελίας, τι τη θέλουμε την πίστη:

Η πίστη που προβάλλεται σαν παράδειγμα σ' αυτά τα εδάφια είναι:

- ✚ απτόητη,
- ✚ ριψοκίνδυνη και
- ✚ ποικιλόμορφη πίστη.

Διαφορετικές **προσωπικότητες**,
υπό διαφορετικές **συνθήκες** και
με διαφορετικούς πνευματικούς **στόχους**:

- ✚ Ο Γεδεών στην αρχή ήταν δειλός,
- ✚ ο Βαράκ ήταν ανασφαλής,
- ✚ ο Σαμψών ήταν επιπόλαιος,
- ✚ ο Ιεφθάε ήταν βιαστικός,
- ✚ ο Δαβίδ φιλήδονος και
- ✚ ο Σαμουήλ απρόσεκτος.

Αν όμως έχουμε σταθερή πίστη ο Θεός μάς χρησιμοποιεί ανεξάρτητα από τις αδυναμίες μας.

Δ. Άγνωστοι κατακτητές με μεγάλη πίστη (11,33-40)

³³ οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραζαν στόματα λεόντων,

³⁴ ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἄλλοτρίων.

³⁵ ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν·

³⁶ ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς·

³⁷ ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι,

³³ Με την πίστη **κατατρόπωσαν** βασιλεία, **επέβαλαν** το δίκαιο, **πέτυχαν** την πραγματοποίηση των υποσχέσεων του Θεού, **έφραζαν** στόματα λεόντων·

³⁴ **έσβησαν** τη δύναμη της φωτιάς, **διέφυγαν** τη σφαγή, έγιναν από αδύνατοι **ισχυροί**, αναδείχτηκαν **ήρωες** στον πόλεμο, **έτρεψαν** σε φυγή εχθρικά στρατεύματα·

³⁵ γυναίκες **ξαναπήραν** πίσω στη ζωή τούς ανθρώπους τους, κι άλλοι βασανίστηκαν ως τον θάνατο, **χωρίς** να δεχτούν την απελευθέρωσή τους, γιατί πίστευαν ότι μπορούσαν ν' αναστηθούν σε μια καλύτερη ζωή.

³⁶ Άλλοι δοκίμασαν **εξευτελισμούς** και μαστιγώσεις, ακόμη και **δεσμά** και **φυλακίσεις**.

³⁷ **Λιθοβολήθηκαν**, **πριονίστηκαν**, πέρασαν **δοκιμασίες**, **θανατώθηκαν** με μαχαίρι, **περιπλανήθηκαν** ντυμένοι με προβιές και κατσικίσια δέρματα, **έζησαν** σε **στερήσεις**, **υπέφεραν** καταπιέσεις, **θλίψεις** και **κακουχίες**

<p>³⁸ ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαιῖσι καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς.</p> <p>³⁹ Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν,</p> <p>⁴⁰ τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.</p>	<p>³⁸ –ο κόσμος δεν ήταν ἄξιος να ᾿χει τέτοιους ανθρώπους– πλανήθηκαν σε ερημιές και βουνά, σε σπηλιές και σε τρύπες της γης.</p> <p>³⁹ Όλοι οι παραπάνω, παρά την καλή μαρτυρία της πίστεως τους, δεν πήραν ὅ,τι τους υποσχέθηκε ο Θεός.</p> <p>⁴⁰ Αυτός είχε προβλέψει κάτι καλύτερο για μας, ἔτσι ὥστε να μη φτάσουν εκείνοι στην τελειότητα χωρίς εμάς.</p>
--	--

Η πίστη εκείνων των ανθρώπων σε πολλές περιπτώσεις

- + τούς ενέπνευσε ηρωισμό (11,33-35α). Άλλες φορές πάλι
- + τους βοήθησε να δείξουν καρτερικότητα (11,35β-38). Και σε κάθε περίπτωση,
- + η πίστη τους έπρεπε να φτάσει στην τελειότητα (11,39-40).

Τι σημαίνει αυτό το τελευταίο;

Θα μπορούσαν να φτάσουν στην τελειότητα μόνο αν γίνονταν χριστιανοί –μ’ άλλα λόγια, διά του Ιησού Χριστού και της θυσίας του στον σταυρό.

- + νέα διαθήκη
- + αιώνια συνθήκη
- + καλύτερη θυσία

Συμπέρασμα

Τι είδους πίστη απ’ όλα όσα είδαμε είναι η δική μας πίστη;

Έχει τα ίδια χαρακτηριστικά;

- + Διαλύει τους φόβους μας –
- + καθορίζει τις επιλογές μας –
- + οξύνει την πνευματική μας ενόραση –
- + δεν φοβάται την εξάρτηση, νικάει τις δυσκολίες μας.
